

Seropozitivitet ovisnika u komuni «Ivanovac» (Seropositivity at Addicts in "Ivanovac Community")

Zorana Marić

Zavod za javno zdravstvo Brodsko-posavske županije
Služba za epidemiologiju - Higijensko-epidemiološka služba Nova Gradiška

Ključne riječi: intravenska ovisnost, hepatitis B, hepatitis C, HIV infekcija, komuna «Ivanovac», cijepljenje

Ovisnost o opojnim drogama je kronična, recidivirajuća bolest koja zahtijeva liječenje, rehabilitaciju i socijalnu integraciju.

Jedan od oblika tercijarne prevencije su terapijske zajednice, kao oblik izvanbolničke skrbi, koje provode rehabilitaciju ovisnika. Takva je i Zajednica «Susret», osnovana 1992. godine kao nevladina organizacija. Ova terapijska zajednica ima četiri doma za ovisnike (tri muška i jedan ženski). Jedan od muških domova je «Ivanovac» kraj Okučana.

Dom (komuna) je osnovan u ljeto 1999. godine, te djeluje punih 7 godina. Ima smještajni kapacitet za 40 osoba, a od osnutka do danas kroz ovaj je dom prošlo 285 osoba. Svi ovisnici prije dolaska u Dom moraju obaviti određene medicinske pretrage: markere na krvlju prenosive bolesti, hepatogram, RTG pluća, EEG, nalaz dermatovenerologa i psihijatra.

Fotografija 1. Komuna "Ivanovac"

Naša je služba u kontaktu sa štíćenicima ovog doma od ljeta 2000. godine. Pompidou obrascem anketirali smo 172 ovisnika od ukupno 285 koji su tijekom proteklog razdoblja boravili u Ivanovcu. Predviđeno vrijeme rehabilitacijskog programa bilo je dvije godine. No neki su ovisnici u Domu proveli svega nekoliko dana, te nisu mogli biti anketirani. Analizom odgovora iz Pompidou obrasca o zlouporabi droga i o rizičnom ponašanju, te uvidom u medicinsku dokumentaciju koju su donijeli sa sobom u Dom, došlo se do sljedećih spoznaja:

Na upit o razmjeni igala i drugog pribora za I.V. drogiranje s drugim ovisnicima, 90% ovisnika daje potvrđan odgovor. Prvu drogu I.V. putem više od 55% ovisnika uzelo je u dobnoj skupini 15-19 godina, a trajanje I.V. staža za 60% ovisnika bilo je 5-9 godina.

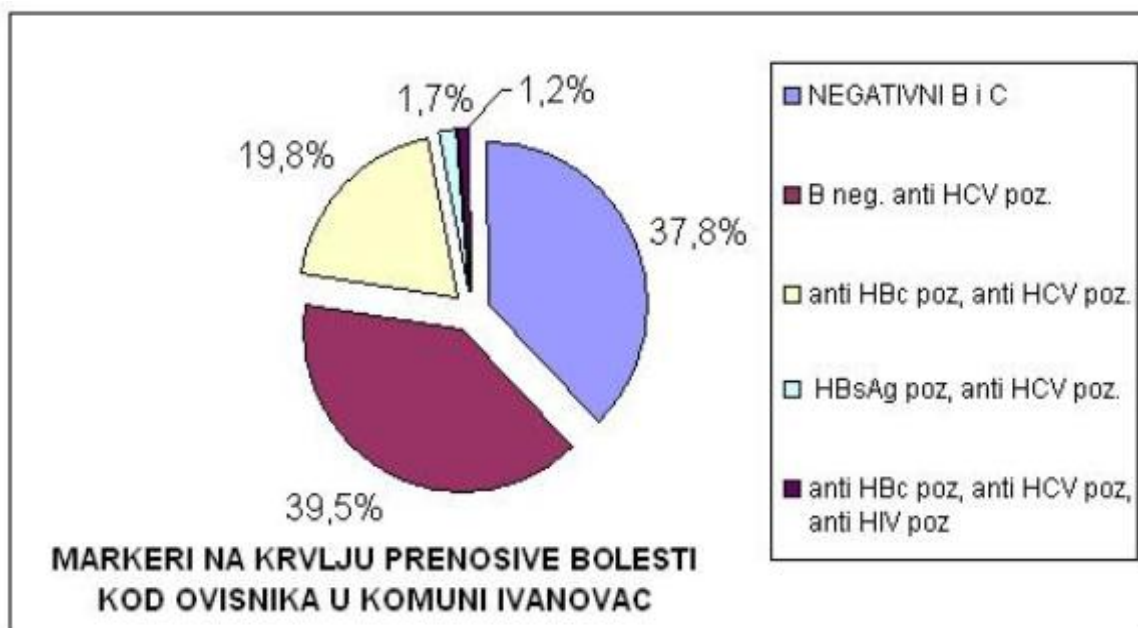
Od 172 anketirana ovisnika 65 ih je negativno na hepatitis B i C, što je 37,79%. Na hepatitis B je negativno još i 68 ovisnika koji imaju anti HCV pozitivitet, što iznosi 39,5 %. Broj ovisnika koji

imaju protutijela klase anti HBs i anti HBc kao znak prirodnog kontakta sa virusom hepatitisa B, a također imaju i protutijela anti HCV, iznosi 35 ili 20,3%. U promatranom šestogodišnjem razdoblju u Domu su boravila i tri ovisnika koji su bili nosioci HBsAg kao i anti HCV, što je 1,05%. Dva su ovisnika bila anti HIV pozitivna, a osim toga još i anti Hbs, anti HBc te anti HCV pozitivna, što je 1,1% (grafikon br.1). Među anketiranim ovisnicima nismo našli osobu koja je prokužena hepatitisom B, a da nema anti HCV pozitivitet.

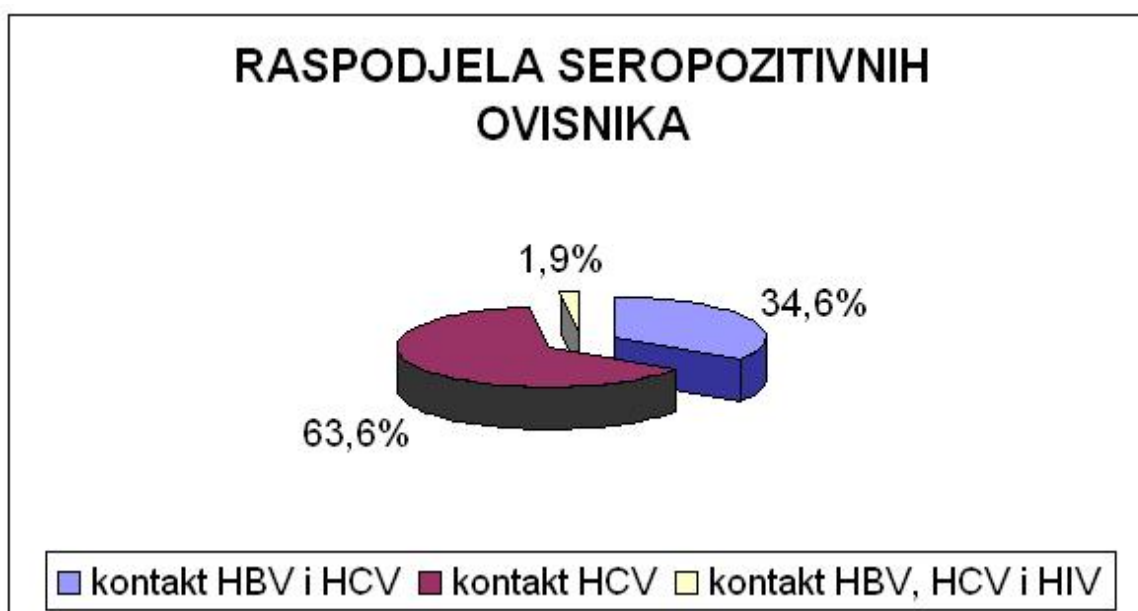
Od 107 seropozitivnih ovisnika, u kontaktu samo s virusom hepatitisa C bilo je 68 ovisnika (63,5%). Daljnjih 37 ovisnika bilo je u kontaktu s virusom hepatitisa B i hepatitisa C (34,5%). Za 2 ovisnika vidljivo je da su bili u kontaktu i s virusom B i C hepatitisa te s HIV-om (1,8%), od kojih je jedan strani državljanin (grafikon 2).

Naša je služba obavila cijepljenje 113 osoba koje nisu bile u kontaktu s virusom hepatitisa B, po shemi 0,1,6, Engerix B cjepivom. S kompletne tri doze procijepili smo 71 ovisnika, 17 ovisnika je dobilo dvije doze. Zbog kratkotrajnog zadržavanja u Domu na Ivanovcu, 25 ovisnika dobilo je samo jednu dozu. Svima su u tijeku cijepljenja izdate cijepljene iskaznice, te im je sugerirano da nastave cijepljenje u svom mjestu stanovanja.

Grafikon 1.

Grafikon 2.

Služba za epidemiologiju - Higijensko-epidemiološka služba Nova Gradiška
35 400 Nova Gradiška, Relkovićeveva 7
tel./fax. 035/363-306
e-mail: zziz-lijev@sb.t-com.hr